

c/o Anders Lundgren
Växjö kommun
Planeringskontoret
Box 1222
351 12 Växjö

ordförande: nils.posse@vaxjo.se
Sekreterare: anders.lundgren@vaxjo.se, tel. 0470-413 21

<http://www.vattenorganisationer.se/morrumsansvr>

Mörrumsåns vattenråds svar på samråd om Vattenmyndigheternas (Södra Östersjöns vattendistrikt) förslag till förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för åren 2015-2021

Sammanfattning

Mörrumsåns vattenråd är positivt inställd till en ökad ambitionsnivå i arbetet med vattenförvaltning, det ligger väl i linje med vattenrådets målsättningar. Materialet innehåller tyvärr en stor mängd felaktigheter som ger en falsk förespegling om både miljöpotential och kostnader. Ambitionshöjningen är orimligt omfattande. Även i VISS finns mycket omfattande felaktigheter, gällande bl a kostnader och åtgärdspotential.

Bakgrund

Mörrumsåns vattenråd har, liksom Sveriges kommuner, flera nationella myndigheter samt branschorganisationer, beretts möjlighet att lämna synpunkter på Vattenmyndigheternas förslag till Åtgärdsprogram och förvaltningsplaner enligt Vattenförvaltningsförordningen 2004:660. De handlingar som har remitterats ska gälla för perioden 22 dec 2015 till 22 dec 2021.

I samrådsmaterialet ingår ett flertal olika skrifter. Dessa baseras på det webbaserade verktyget VISS. I detta mycket omfattande material återkommer problemställningar på olika ställen i mer eller mindre preciserad form. Vattenrådets yttrande omfattar därför hela materialet (inkl. VISS), men inte alltid preciserat till var i materialet en viss uppgift återfinns.

Generella synpunkter

Vattenrådet välkomnar arbetet med vattenförvaltning i Sverige och grundtanken i EU:s ramdirektiv för vatten, det s k vattendirektivet: att vattnet förvaltas utifrån en helhetssyn, med samverkan över administrativa gränser och med alla relevanta aktörer inblandade i allt från problembeskrivning till åtgärdsförslag.

Många av vattenrådets medlemmar har genom åren lagt mycket stora resurser på verka för ett ambitiöst vattenmiljöarbete. Exempel på detta är bl. a. bekämpning av den invasiva arten sjögull, investering i fångstgaller vid Granö kraftverk och analysering av övergödningssproblematiken i området kring Aggää. Vi anser att arbetet för att få ett rent vatten är av hög prioritet och måste få kosta. Vattenrådet är positivt till att under de närmsta åren höja ambitionerna och öka åtgärdstaken inom en rad olika områden, exempelvis undanröja vandringshinder, åtgärder i lantbruket för att minska näringsförluster, utbyggd dagvattenrening, försöksverksamhet på avloppsreningsverk för att nå högre

reningsgrad, restaureringsåtgärder i sjöar. Vi är därför positiva till att ambitionerna i Södra Östersjöns vattendistrikt höjs.

Vattenrådet är dock mycket kritiskt till hur arbetet med samrådsmaterialet har bedrivits och åtgärdsförslagens bristande verklighetsförankring. De åtgärdsförslag som presenteras i samrådshandlingarna har mycket långtgående ekonomiska konsekvenser för skattebetalare och VA-abonnenter. T.ex. nämns i utredningen att bara ett av delförslagen, nämligen att vid avloppsreningsverk införa reningssteg för läkemedelsrester, kan innebära ett behov av att höja VA-taxan med upp till 40 %.

Vidare anser vi att stora delar av materialet baseras på antaganden och schabloniseringar i stället för på tillgängliga fakta. Medan kostnaderna för åtgärder har underskattats så har nyttan av dessa överskattats t.ex. kravet på ökad fosforrening vid avloppsreningsverk och anläggandet av dagvattendammar. Därmed blir åtgärdsprogrammet som helhet otillräckligt för att följa miljö kvalitetsnormerna men ändå dyrt och fördelningen av åtgärdsbördor mellan kommunen, staten och enskilda riskerar att vila på felaktiga underlag.

Arbetsmetodik

Den arbetsmetodik som valts för att ta fram samrådshandlingen framstår som ovanlig och tveksam ur rättssäkerhetssynpunkt. Ett enormt omfattande material skapas med antaganden och schabloner i stället för att använda tillgängligt faktamaterial eller successivt samråda med dem som har faktakunskapen. Direktkontakt med respektive kommun, vattenråd mm vid framtagandet av underlaget hade undanröjt många av felaktigheterna. Vi har lagt ner mycket tid på att gå igenom materialet men kan av praktiska och tidsmässiga skäl inte granska alla detaljer i handlingarna och i VISS med samma skärpa, se därför de felaktigheter vi lyfter fram i VISS som exempel som bör åtgärdas. Ej kommenterade åtgärdsförslag eller vattenförekomster ska inte tolkas som fria från felaktigheter. Det måste vara Vattenmyndigheternas uppgift att faktagranska förslaget i första hand istället för att överlåta det till remissinstanserna i så hög utsträckning.

Att nu i efterhand be remissinstanserna att inkomma med synpunkter/rättelser på detta mycket omfattande material känns inte vederhäftigt. T.ex. har Länsstyrelsen/Vattenmyndigheten full tillgång till årtionden av miljörapporter avseende avloppsreningsverkens processutformning och utsläppsvärden. Ändå skriver man på sid 86 i åtgärdsprogrammet så här:

”Öka fosforrening i avloppsreningsverk (ospecificerat)

Möjligheterna att minska utsläppen av fosfor varierar mycket från reningsverk till reningsverk. I vissa verk finns det möjlighet att processoptimera. I andra kan byte av styrsystem eller doserare påverka utsläppen. Åtgärds-kategorin har använts för avloppsreningsverk där Vattenmyndigheten saknade uppgifter om vilken befintlig teknik som verket använder.”

Ett sådant arbetssätt kan även leda till att man grovt överskattar en viss sektors bidrag till miljöpåverkan och dess möjligheter att åstadkomma förbättringar. Statistiska Centralbyråns officiella utsläppsstatistik för 2012 (MI 22 SM 1401) visar att alla tillståndspliktiga avloppsreningsverk i landet släpper ut 0,22 mg P/l i genomsnitt. Villkoren i tillstånden medger ofta betydligt högre utsläpp. Antar man att de har tillstånd för att släppa ut 0,5 mg P/l och föreslår en sänkning till 0,1 mg/l och räknar hem skillnaden mellan 0,5 och 0,1 istället för att jämföra med de verkliga utsläppsvärdena i miljörapporterna, gör man en grov felbedömning. Om den totala minskningspotentialen för fosfor vid avloppsreningsverk på 35 ton (Åtgärdsprogrammet sid 40) är framtagna på detta ovederhäftiga sätt är den helt felaktig.

Otydligheter gällande finansiering och kostnader

I samrådsmaterialet finns en hel del otydligheter gällande finansiering och kostnader. Ibland verkar en kostnad eller mängduppgift avse förhållandet inom Södra Östersjöns vattendistrikt ibland verkar den avse landet som helhet, men det framgår inte klart vilket.

Det är på flera ställen svårt att veta om en kostnadsuppgift avser total investeringskostnad eller en årskostnad (kapitalkostnad + driftkostnad). I åtgärdsförslaget för Södra Bergundasjön står t.ex. att totalkostnaden för att åtgärda 22 st enskilda avloppsanläggningar till normal nivå är 150 000 kr, vilket ju är orimligt lågt för gruppen, men skulle det vara en årskostnad är den snarare orimligt hög. På vissa ställen (t.ex. på sid 163 i åtgärdsprogrammet avseende miljögifter i avloppsreningsverk) finns mycket exakta kostnadsuppgifter, vilket tyder på att det finns ett mycket detaljerat underlagsmaterial? På andra ställen är kostnaderna mer schablonartade.

Det bör vidare framgå för varje specifikt åtgärdsförslag vem som skall betala åtgärden. Exempel är våtmark/fosfordamm. Avser det den lantbrukare som har marken närmast aktuell sjö eller ett helt dikningsföretag? Ekologiskt funktionella kantzoner. Är det respektive markägare som skall skapa dessa? Dagvattendammar omnämns nedan, men vem skall bekosta dem i olika tillämpningar? På sid 169 i åtgärdsprogrammet står att en del av kostnaden för skyddsområden faller på hushållen. Vem skulle betala övriga delar?

På sid 37 i den samhällsekonomiska konsekvensanalysen framgår att medelkostnaden för att åstadkomma förbättrad kväverening skulle vara 1,8 milj kr per avloppsverk. Vår uppfattning är att dessa åtgärder borde ligga ca 10 ggr högre.

Om den övergripande problembeskrivningen

Vattenrådet instämmer till övervägande del i den övergripande problemformuleringen med de fyra fokusområdena övergödning, behov av dricksvattenskydd, miljögifter samt, till mindre del, fysiska ingrepp i naturmiljön (och klimatanpassning enligt förvaltningsplanen).

Vattenrådet ställer sig frågande till var det befintliga arbetet med lokala åtgärdsplaner, tillsynsplaner, regionala planer för restaurering av fiskvandringssvägar, regionala och lokala miljömål, översiktsplaner mm, syns i materialet. Det framstår som att tidigare initierat och

lokalt förankrat arbete lämnas till förmån för ett nytt arbetssätt där nationellt framtagen GIS-information och data från centrala register blir vägledande vid åtgärdsplanering. Vi hade önskat ett arbetssätt där befintliga planer och initiativ kommer till större uttryck och utvecklas i samråd med vattenråd med fler aktörer.

Det är positivt med en sammanställning av vilka åtgärder man tänker sig för varje vatten/delavrinningsområde. Det skulle spara tid om det också skulle vara enkelt att söka fram en kommunvis sammanställning av åtgärder för olika vatten. Som det är nu syns inte tydligt uppgift om åtgärdstyp och namn på vattendraget/delavrinningsområdet i samma exportfil i VISS, vilket gör det svåröverblickbart. I VISS behövs förtydligande kring åtgärderna som planeras eller genomförts – vissa siffror presenteras utan enheter, vilket gör uppgifterna oläsliga. VISS är svårarbetat och det gör att arbetet med att förbättra statusen blir tungrovt. På flera vattenförekomsters information är det inte så mycket nya data som styrker statusen och sällan är det faktisk provtagning av närsalter mm som är gjord. Det gör också att arbetet blir svårt att motivera när man inte vet om det är åtgärdandet av exempelvis ett enskilt avlopp som krävs för att förbättra statusen. Vidare lyser föreslagna åtgärder med sin frånvaro i VISS samtidigt som att det föreslås en oerhörd mängd åtgärder i åtgärdsprogrammet, denna diskrepans är förvirrande.

Vidare vill vi framföra följande oklarheter med koppling till VISS:

- Räknas det som vandringshinder även om det finns en fungerande vandringsväg? Det borde finnas 2 klasser "åtgärdat vandringshinder" och "icke åtgärdat vandringshinder".
- Vattenmyndigheten borde överväga att dela upp Salen i fler vattenförekomster.
- Växjösjöarna är ej klassade i fiskstatus, varför?
- Oljeolyckans effekter i Moheda borde finnas med i materialet och avspeglas som en risk eller i status
- Kan man dela upp grundvattenförekomster i flera vattenförekomster, exv den i Moheda?
- Räknas gös och kräfta till främmande arter? Innebär det att vi ska verka för att gösen inte ska finnas i våra vattendrag?

Avloppsreningsverk

I tabell A3 på sid 89 i Åtgärdsprogrammet redovisas en rad sifferuppgifter, som kan framstå som väl underbyggda sanningar. Om man betraktar en av åtgärderna "Öka fosforrening i avloppsreningsverk (ospecificerat)" så redovisas möjliga åtgärder i 34 anläggningar med en utsläppsminskning på 2 ton. Eftersom utredningen inte baseras på fakta (insända miljörapporter) utan på antaganden, är ansatsen att det skulle finnas en potential för förbättringar fullständigt felaktig.

Om övriga siffror i tabellen bygger på samma antaganden och verkligheten i andra kommuner liknar den i Växjö, överskattar tabellen grovt, dels avloppssektorns bidrag till

övergödningen, dels potentialen för åtgärder. Om sedan dessa eventuellt felaktiga siffror används vid summeringar blir även t.ex. tabell F15 på sid 35 i den samhällsekonomiska konsekvensanalysen helt felaktig. Kostnaderna per kg reducerad mängd underskattas grovt om åtgärdsnyttan överdrivs och kostnaden samtidigt underskattas.

När schabloniseringen drivs alltför långt blir siffrorna inte trovärdiga.

Enskilda avlopp

Var har informationen om vilka olika typer av anläggningar som klarar normal och hög skyddsnivå för miljöskydd hämtats? När man anger att infiltration och markbädd kräver extra fosforrening frångår det arbetssätt som är förankrat i de flesta kommuner och som kommit från Naturvårdsverket och Havs och Vattenmyndigheten. Menar man med detta åtgärdsprogram att kommunerna helt ska ändra sitt sätt att bedöma reningskapacitet?

I de fall när man beskriver statusen på avloppsanläggningar i områden, hur många enskilda avlopp som har sämre än god status osv verkar man ha använt äldre fakta från inventeringar 2010. De allra flesta kommuner har arbetat en hel del med åtgärdande av enskilda avlopp sedan dess. Vilket gör att antalet anläggningar som har sämre än god status har minskat. Om man inte har med detta i sin modellering av vilka åtgärder som behöver göras och var blir det helt felaktigt och man kan inte få en bra motiverad kostnad för åtgärdandet.

Lantbruk och hästhållning

Det går inte att odla livsmedel utan att tillsätta näring, och väldigt sällan kan man odla utan att påverka vattenföringen. De flesta jordar måste dräneras, och merparten av Sveriges goda jordar ligger på gammal havs- eller sjöbotten eller på vad som varit översilnings- eller våtmark. Att inte ta höjd för detta när man sätter miljö kvalitetsnormer är att sticka huvudet i sanden och låtsas som om vi skulle kunna ha en natur som på 1800-talet. Nedklassning av vatten pga. "för mycket jordbruksmark" kan inte accepteras.

Det är mycket positivt att man förslår att åtgärderna främst ska drivas igenom med bättre styrmedel och inte miljörådgivning. Vår bild är att miljörådgivning inte fungerar om det inte samtidigt finns starka ekonomiska incitament. Vi önskar tydligare information om vem man tänker sig ska initiera åtgärderna och hur – ska det ske frivilligt genom möjlighet till ersättningar eller genom stärkta lagkrav? Eller genom skärpt miljötillsyn inom befintlig lagstiftning?

Det mest kostnadseffektiva i ett längre och vidare perspektiv är enligt vår uppfattning att (vid sidan av strukturkalkning) fokusera på källan – dvs. att minimera tillförseln till åkermarker där fosforhalter redan är höga; att sprida vid lämpligare tidpunkt, samt minska läckage från utfodringsplatser och gödsellager. Drivkraft för en bättre hushållning och fördelning av gödseln saknas idag – både i regelverk och ekonomiskt. Många sprider en

högre fosforgiva med sin stallgödsel än motiverat för den aktuella grödans behov, då man vill kunna nyttja kvävet och kaliumet i den. En bättre matchning av styrmedlen behövs här ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi saknar vidare den fördelning mellan antropogen och "naturlig" påverkan som fanns i motsvarande diagram i underlagsmaterialet för samrådet 2009. Även om också dessa siffror bygger på antaganden så är det alltid viktigt att visa vad som är teoretiskt möjligt att åstadkomma, och vad vi med dagens teknik och kunskap om ekosystemen aldrig kommer att kunna uppnå. Det behövs en mycket bättre beskrivning av vad som uppnåtts med de åtgärder som genomförts hittills. Innan vi har bättre stöd för att genomföra åtgärder bör åtgärder som innebär att produktiv odlingsmark tas ur produktion undvikas. Generellt har för lite hänsyn tagits till trögheten i biologiska system. Det tar tid från åtgärd till resultat.

Vår bild är att det sker ett betydande läckage från djur som utfordras ute under höst-vinter-vår. Man samlar inte upp gödseln från utfodringsplatser utomhus tillräckligt effektivt där hundratals kilo fosfor kan samlas på en säsong. Allmän kunskap från forskarkollektivet säger att 90% av fosfor läcker från 10% av arealen under 1% av tiden. Om detta stämmer borde mycket större fokus läggas på att försöka identifiera de "punktutsläpp" av fosfor som sker i jordbruket och hitta åtgärder som fungerar mot detta. Misstankar borde riktas mot tillfällena med mycket regn och kraftiga flöden, översvämningar, men även tillfällena när åtgärder görs, t.ex. grävarbeten. Tydligare regler eller andra incitament för uppsamling av gödsel vid utfodringsplatser behövs, Vi delar synen att det råder oklarheter i regelverket kring markavvattning. Ökad tydlighet är därför positivt. Vi anser dock att för stort fokus läggs vid naturvårdsaspekter när markavvattning diskuteras. Mat/naturresursproduktion borde jämföras med naturvärden vid bedömningar. Det är oundvikligt att "naturvärden" påverkas när naturen brukas. Att bruka naturen behöver vi för att överleva. Markavvattning är nästan alltid en viktig del i jordbruksföretag, och ofta nödvändigt för skogsproduktion.

Kunskaphöjande åtgärder behövs för att skapa mer förståelse och acceptans för skärpta krav. Medvetenheten är idag liten hos både djurhållare, allmänhet och politiker. När det gäller enskilda avlopp har medveten höjts på ett positivt sätt genom olika projekt och mer uppmärksamhet i media. Någon liknande kanske kan göras för djurhållare?

Intern belastning av näringsämnen

Kommunernas åtgärd 5, s 75: Eftersom intern belastning av näringsämnen är en mycket stor källa till övergödning ser vi mycket positivt på att detta tas upp här. Vi anser att denna aspekt borde genomsyrat en mycket större del av materialet. I dagsläget bygger åtgärder som behandling av näringsbelastande sediment, biomanipulation etc på frivillighet från exempelvis kommuner och det finns ytterst få möjligheter att söka externa medel för finansiering, denna aspekt bör ses över för att åtgärden ska kunna genomföras.

Främmande arter

Vattenrådet vill som en annan viktig utmaning även lyfta fram området främmande arter. I delar av sjön Åsnen samt i Mörrumsån nedströms Åsnen är det den invasiva vattenväxten sjögull (*Nymphoides peltata*) som har blivit ett mycket stort och allvarligt problem. Det är känt att sjögull finns även i vissa andra sjöar och vattendrag såväl inom som utanför Södra Östersjöns vattendistrikt. En av vattenrådets medlemmar, Tingsryds kommun, har därför valt att aktivt medverka i att upprätta en LIFE-ansökan för att gå vidare med bekämpningen av sjögull. Dock behövs medfinansiering även från andra håll. Vattenrådet vill här betona att det ekonomiska läget inte medger någon stor medfinansieringsmöjlighet från enskilda medlemmars sida och hemställer därmed att Vattenmyndigheten undersöker möjligheterna och på olika sätt aktivt stödjer fortsatta åtgärder för bekämpning av sjögull. Detta torde vara en viktig fråga även ur ett nationellt perspektiv.

Miljögifter

När det gäller förekomsten av miljögifter både i grundvatten och avloppsvatten är det orimligt att 290 kommuner skall leta upp dessa och vidta åtgärder för att oskadliggöra dem. När det finns en central myndighet i form av Kemikalieinspektionen är det rimligt att kräva att den med sina kunskaper ges i uppdrag att inventera och förbjuda sådan kemikaliehantering som kan ge upphov till negativ påverkan på dricksvatten och miljö.

T.ex. är det anmärkningsvärt att inte den centrala myndigheten för flera årtionden sedan insåg riskerna med användning av brandskum i terrängen. För att inte tala om att man accepterar fortsatt användning av kadmiumbaserad konstnärsfärg med hänvisning till EU:s regelverk. Vi kan inte nog understryka vikten av att begränsa kemiska produkter och oönskade ämnen innan de släpps ut på marknaden och används av konsumenterna. Här har KemI en mycket viktig roll som helt klart bör tydliggöras och ges befogenhet.

En vattenförekomst borde inte per automatik klassas som dålig kemisk status för att miljögifter detekteras i sedimenten. Det måste spela roll hur lättlösliga tungmetaller och andra miljögifter är i sammanhanget för att det ska bli ett problem för vattenkvaliteten.

Fysisk påverkan

Vattenrådet anser liksom vattenmyndigheterna att arbetet med att förbättra naturmiljön kring dammar och vattenkraftverk behöver intensifieras. En rad åtgärder inom detta område har genomförts bland medlemmarna och flera åtgärder planeras för framtiden. Som exempel kan nämnas samverkan mellan Tingsryds kommun, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kammarkollegiet, Havs- och vattenmyndigheten och berörda företag/fallrättsinnehavare där betydande resultat uppnåtts i syfte att skapa fria vandringsvägar i avrinningsområdet. Med stöd av beviljade statliga bidrag från havs- och vattenmiljöanslaget I :12 har Tingsryds kommun 2014 åtagit sig att i samverkan med Länsstyrelsen i Kronobergs län upphandla förprojektering av fiskvägar och regleringar m fl åtgärder vid sjön Åsnens utlopp i Mörrumsån. Vattenrådet vill betona vikten av samverkan och åtgärder baserade på frivillig

grund inom detta område. I de lyckade projekten med återskapande av fria vandringsvägar som vattenrådet har erfarenhet av konstateras att samverkan är ett mycket betydelsefullt framgångskoncept som vi gärna ser kan utvecklas än mer i framtiden.

Vattenrådet att åtgärdsprogrammet tyvärr genomsyras av stora brister och rena felaktigheter inom området fysisk påverkan. Åtgärdsprogrammet innebär en enormt ökad tillsyn på kraftverk och dammar. Fiskvägar eller utrivningar ska enligt förslaget genomföras vid alla dammar. Åtgärdstakten föreslås öka kanske tiofalt, på ägarnas bekostnad. Det kan ofta kosta flera miljontals kronor för en kapitalsvag ägare som en privatperson som idag knappt har någon vinst i sin verksamhet att anlägga en fiskväg. Detta är i många fall inte skäligen, vare sig juridiskt, moraliskt, eller praktiskt. Vattenmyndigheterna anger årliga kostnader om ca 104 mkr för denna typ av fysiska åtgärder, samt anger att God Ekologisk Status nås i ca hälften av de vattendrag som har måttlig status på grund av dammar/kraftverkspåverkan. Åtgärdsprogrammet innehåller enormt grova underskattningar av kostnader samt en kraftigt förenklad problembild som överdriver de förväntade positiva resultaten. Fler åtgärder krävs helt uppenbart och totalt sett kommer denna typ av åtgärder kosta flera tiotals eller kanske rent av 100 gånger mer än vad som angetts. Produktionsbortfall från vattenkraft blir avsevärt större än vad som mycket vagt antytts. Därmed är konflikten med klimatmålen större än vad som antytts.

Det kommer att bli mycket oattraktivt att äga dammar i framtiden om förslaget till åtgärdsprogram antas. Vi kommer att få problem med herrelösa dammar, och många attraktiva natur- och kulturmiljöer, framför allt på landsbygden och i mindre brukssamhällen, hotas när ingen längre vill ta ägaransvaret för dammar. Det är utövandets av ägaransvaret som säkrar att många av sjöarna och kvarndammarna inte torrläggs för evigt, samt att underhållet sköts för att minimera dammbrott och andra översvänningsrisker. Vattenrådet ser det som självklart att även ägarintressen, kulturmiljövärden etc ska vägas in i prövningar angående åtgärder mot befintlig fysisk påverkan.

Vattenmyndigheterna har inte beskrivit effekterna, kostnaderna, samt den praktiska genomförbarheten av föreslagna åtgärder och miljökvalitetsnormer. Vi anser att den nya landskapsbilden med många torrlagda sjöar som de föreslagna åtgärderna skulle skapa, på många sätt är än mer negativ ur miljösynpunkt jämfört med de miljöproblem som förekommer i dessa miljöer idag. Har vi tillräcklig kunskap om vad de föreslagna åtgärderna i detta område kommer innebära för natur- och kulturvärdena, samhället och den allmänna opinionen? Vi anser att konsekvenserna har utretts alldeles för dåligt. Det är helt omöjligt att utifrån de uppgifter som presenterats bedöma hur långt de materiella åtgärdskraven kommer att sträcka sig. Men det är likväl helt uppenbart att de presenterade kostnaderna är enormt grova underdrifter.

Det föreslagna tillvägagångssättet att med tillsyn och betalningsansvar för ägarna genomföra förbättringar som svarar mot miljöbalkens krav är mycket tveksamt ur juridisk synpunkt. Det

innebär i praktiken tillämpad retroaktiv lagstiftning, något som aldrig varit avsikten med införandet av miljöbalken. Det är även mycket tveksamt att kräva mycket kostsamma åtgärder av dammägare men att samtidigt strunta i uppenbart mer kostnadseffektiva åtgärder såsom biotopvård. Ett sådant arbetssätt strider mot centrala delar i såväl Ramvattendirektivet som Vattenförvaltningsförordningen.

Vi anser att målåret 2027 borde användas i högre utsträckning för god status.

Försurning

I sista stycket under "Förbättringsbehov för att nå MKN" får man ett märkligt intryck. Det låter som man sprider kalk utan att ha gjort en försurningsbedömning (s 127 Åtgärdsprogrammet, samma avsnitt refereras till i nästkommande stycken).

I stycket om "Utsläpp till luft från internationella källor" känns det omodernt att behandla SO₂ och NO₂ lika. Kan åtminstone nämna att utsläpp av S, till följd av utsläppsbegränsande åtgärder, bara under de senaste 25 åren har minskat med >80% sen ca 1990 i Europa. Nu står aktuell kvävebelastning och skogsbruket för större andelar. Kväveutsläpp har tyvärr inte minskat i samma omfattning.

Under "Askåterföring" finns ett jättebra förslag med att ta fram ett styrsystem - att aska med tillräckligt hög kvalitet används till askåterföring i skogsmark. Det skulle påskynda återhämtning från försurning och hjälpa SKS att nå sitt mål om att areal med askåterföring ska vara minst lika stor som areal med GROT-uttag (som naturligtvis syftar till att minska skogsbrukets försurande verkan).

Mörrumsåns Vattenråd

Nils Posse

Ordförande

